

DE UITRUSTING VAN MARTIJN SCHOLTE

"GELUID DOEN VOELT NOOIT ALS WERK"

In onze serie 'De uitrusting van' vertelt een professional over het vak en het materiaal waarmee hij of zij werkt. De beurt is aan geluidsman Martijn Scholte, die met zijn bedrijf Good Sound vooral werkt voor (bedrijfs)films en televisie: "Ik ga de hele wereld over met mijn zes kilo wegende rugzakje met apparatuur. Daar verdien ik mijn geld mee en daar word ik superblij van."

Tekst: Hugo Rikken

Op de website van geluidsman Martijn Scholte (47) staat een serie filmpjes onder de noemer 'Happy Clients'. Het zijn korte getuigenissen van mensen waar hij mee heeft gewerkt, die hem unaniem volledig afbranden. Hij is vervelend om mee te werken, hij zeurt altijd, komt te laat, zijn audio levels gaan alle kanten op. En vooral: zijn boom is altijd in beeld! Er zijn wel honderd van deze filmpjes. De gimmick is typerend voor de onderkoelde humor van Scholte. Als ze hem bij opnamen langs de rails vragen of het geluid van langsrazende treinen een probleem gaat zijn, antwoordt hij droog dat het opnemen van treingeluid niets extra kost.

JOB GROENEWEGEN

"Ik was niet zo goed met leren op school, ging van VWO naar MAVO, maar uiteindelijk belandde ik op de MTS werktuigbouwkunde. Dat vond ik wel stoer klinken en het was lekker dichtbij huis, hier in Hoorn. Bij mijn eerste stage moest ik AutoCAD tekenen, dat vond ik verschrikkelijk", begint Scholte zijn verhaal over zijn voorgeschiedenis. Het was duidelijk dat zijn toekomst niet in de werktuigbouwkunde zou liggen. Een café-ontmoeting met televisiemaker Job Groenewegen

bracht nieuwe inzichten: "We raakten in gesprek en hij bleek een studiootje te hebben in Hoorn. Daar ben ik eens gaan kijken. Bij mijn opleiding vroeg ik of ik bij die studio stage mocht gaan lopen, maar ze vonden dat te ver afstaan van werktuigbouwkunde. Ik heb van alles geprobeerd om het toch voor elkaar te krijgen, maar dat lukte niet. Op dat moment heb ik mijn opleiding vaarwel gezegd. Mensen om mij heen zeiden: daar ga je spijt van krijgen, je moet nog maar een half jaar en dat papiertje is heilig. Ik dacht: 'het zal wel. Je kunt wel een papiertje hebben, maar je moet er ook nog wat mee doen'. En een leven als werktuigbouwkundige zag ik niet zitten. Ik mocht dus niet officieel stagelopen bij Job, maar als ik er kwam werken wilde hij me wel een soort stagevergoeding betalen, zodat ik mijn huur kon betalen. Hij heeft me toen onder zijn vleugels genomen en leerde me het vak. Job Groenewegen is in 2013 overleden. Hij had een eigen televisiestudio en maakte televisieprogramma's, zoals Schooltv Eindexamen Journaal, dat bij de TROS werd uitgezonden. Hij heeft me drie jaar lang de tijd gegeven en om van alles te leren."

AFGEWEZEN

Scholte weet nog goed dat hij voor de eerste keer geluid moest doen. Dat was

voor een IKON programma dat 'Zo'n Dag' heette. "Ik kreeg een SCN mixer in mijn handen en een Sennheisser MKH416. Ik vond het allemaal vreselijk ingewikkeld met al die knopjes. En daar stonden we dan in een discotheek. Ik raakte totaal in paniek." Het vak leerde hij door veel te praten met collega's over de hele wereld. Bovendien is ook veel informatie te vinden op bijvoorbeeld YouTube: "Ik zie mezelf een beetje als een straatvechtertje, want ik heb niet de filmacademie gedaan. Ik weet nog dat ik toelating ging doen; ik mocht namelijk wel op audiëntie. Ik had een filmpje gemaakt en dat laten zien. 'Ga maar naar Open Studio', kreeg ik toen te horen. Ik voelde me heel erg afgewezen natuurlijk. Later kon ik er anders over denken: iemand als Hoyte van Hoytema is meerdere keren afgewezen bij de filmacademie en die heeft het uiteindelijk ook wel aardig gered, dacht ik zo."

SPROKKELEN

Na drie jaar bij Groenewegen kreeg Scholte een baantje bij Media Machine, het bedrijf dat ook Europees distributeur van Blackmagic DeckLink werd. "Daar was ik uiteindelijk een veredeld doosjesinpakker. Ik had een keer overgewerkt en in plaats van me daarvoor te laten uitbetalen, vroeg ik of ze een Beyer Dynamic koptelefoon

wilden kopen. Dan was die van de zaak en dan mocht ik 'm gebruiken. Uiteindelijk werd de koptelefoon van mij en zo heb ik bij vier verschillende bedrijven mijn eerste set bij elkaar gesprokkeld."

ERVARING OPDOEN

Op de website van VERS zag Scholte vervolgens een oproep: 'Internationale documentaire zoekt geluidsman'. 'Ik heb ze gebeld. Milan Collin was cameraman en zijn vriendin Brechtje Smidt de regisseur. We gingen met een campertje naar Zwitserland om een documentaire te maken over Roderick Glastra, die werd daar toen wereldkampioen huskyhonden sleeetje rijden. En wij volgden het hele proces daaromheen. Ik weet nog dat ik heel koude handen had, want ik had geen handschoenen. Op de terugweg vroeg Brechtje aan mij hoe ik het vond gaan. Ik was er heel

onzeker over, maar het bleek dat zij er laaiend enthousiast over was." Die klus was onbetaald, maar leverde een hoop ervaring op. Een half jaar later werd Scholte door het duo gevraagd voor een reisprogramma door Noord- en Zuid-Amerika, met 120 draaidagen. KLM sponsorde de serie. "We maakten 79 lange vluchten, dus ik heb heel veel mooie blauwe huisjes. De wereld ging open. Letterlijk, want ik was nog nooit buiten Europa geweest."

HANDBAGAGE

De eerste tien jaar van zijn ZZP-bestaan heeft Scholte met één microfoon gewerkt. "Dat was de Schoeps CMC 6 met Mk41 kapsel", vertelt hij. "Dat is de meest natuurlijke klinkende microfoon in mijn oren. Nog steeds. Het komt heel dicht in de buurt van de meest natuurgetrouwe representatie. Later kwamen er steeds meer

De uitrusting van Martijn Scholte

- Sound Devices 833 12 track recorder
- Sound Devices Mixpre3ii recorder
- Sound Devices Mixpre6ii recorder
- Sound Devices Nexus 16 track receiver
- Sound Devices A20 receiver
- Sound Devices A20 transmitters x6
- Shure T146 lav mic x6
- DPA 6060 lav mic x8
- DPA 6066 headset mic x8
- Sanken Cos11 lav mic x8
- Schoeps CMC6 MK41
- Schoeps CMC1 MK41
- Schoeps CMD42 MK41 x2
- Sennheiser MKH8030
- Sennheiser MKH40 x2
- Sennheiser MKH8060
- Neuman U87
- DPA 4017MKII
- Cinela Pianissimo
- Cinela Cosi x2
- Cinela Osix
- Loon Boom travel pole
- K-Tek KEG88CC Avalon Graphite Traveler Boompole
- K-Tek Mighty Boom Pole – KP12
- Ambient QP550 248
- Ambient QP550 402
- Deity TC-SL-1 timecode-slate
- Deity TC-1 wireless timecode x3
- 4 Tentacle sync E wireless timecode x4
- 2 Tentacle track E pocket audio recorder x2
- Sennheiser EK IEM G4 receiver x6
- Sennheiser SR IEM G4 transmitter
- Sennheiser SK 100 G4 transmitter

stukjes gereedschap. Mijn eerste recorder was een Sound Devices 744T en ik had een tijdcodekastje van Ambient. Mijn eerste zender was een Audio LTD 2040 met een Sanken Cos11." Scholte maakt altijd afwegingen. Naast dat apparatuur goed moet klinken, moet het vooral ook compact en licht zijn: "Als je een boom van vijf meter hebt, dan maakt elke tien gram uit. Ik heb best heel veel spullen, maar eigenlijk verdien ik mijn geld met een klein rugtasje met twee zenders en een hengeltje. En zo'n dingetje waar de accu tien uur van meegaat. Daar word ik superblij van. ➤

LIVESTREAM YOUR EVENT

www.dutchmulticam.nl

Broadcast Live uitzending

Live televisie, livestream, webinar, registratie en presentatie.

Internet Livestream

Online festival, evenement, theater, sport of corporate event.

Concept Totale ontzorging

In de afgelopen 36 jaar is er een zeer ruime ervaring ontstaan in het bedenken van concepten tot en met de totaaluitvoering van diverse programma's en creatieve invulling voor festivals, evenementen en theater.

Graag informeren wij u over onze kennis en mogelijkheden die we te bieden hebben.

Neem vrijblijvend contact met ons op, we denken graag mee.

Faciliteiten Productie op maat

Vanuit eigen middelen bieden wij meercamera producties met onze easy setup regiewagen en of compacte regieset. Beiden uitgevoerd met hoogwaardige broadcast camera's, opname- en schakel mogelijkheden.

Voor aanvullende faciliteiten zoals replay, titels en scores, cranes, boxlenzen, commentaarboxen etc., doen wij beroep op betrouwbare partners met de benodigde ondersteuning en bediening.

+31 6 247 297 28

Dassenstraat 35
4715 GN Rucphen Nederland
info@dutchmulticam.nl

al lekker in het gehoor ligt. Dus gebruik ik ook de Sennheiser MKH40 voor interviews binnen en de Sennheiser 8060 buiten." Behalve de keuze voor een microfoon is ook de plaatsing heel belangrijk. "Als ik weet wie er een zendertje moet krijgen, dan heb ik de dag daarvoor een soort standaard riedeltje: 'hoi, ik ben de geluidsman van morgen. Als het enigszins kan, zou je dan willen proberen rekening te houden met de kledingkeuze, want dat is van invloed op hoe het geluid klinkt. Dus zachte, natuurlijke materialen, niet te dik. Een microfoontje neemt op wat er in de omgeving zit en als dat plastic of kunststof is, dan hoor je dat.'" Los van dat alles wil Scholte tijdens een shoot zo min mogelijk ingrijpen in het proces. "Bij de documentaires die ik veel doe is dat belangrijk, want anders sla je het onderwerp stuk. De personen die je filmt kunnen compleet dichtslaan als de nadruk de hele tijd op de techniek ligt. Laat dan de techniek maar wat minder goed zijn en blij gefocust op de persoon die zijn of haar verhaal doet".

Toevallig komt er tijdens het interview bij Scholte thuis net een koerier om een pakket te brengen. Scholte is als een kind zo blij met de inhoud ervan: een nieuwe Sennheiser 8030 mid side microfoon. "Daarmee kun je een ruimtelijker audiobeeld creëren. Je kunt bijvoorbeeld een auto van links naar rechts horen gaan en als er mensen praten, dan hoor je ook waar ze zich in beeld bevinden. Vroeger had ik als speelgoed GI Joe poppetjes en nu is mijn speelgoed nieuwe microfoontjes. Het is echt speelgoed gebleven. Ik ben niet zo van de frequenties en Hertz, ik hoor of het goed is of mooi of niet. >

Dan ga ik als het ware op vakantie met het rugtasje. Ik spring in het vliegtuig met alleen handbagage. Ik weet nog dat ik bij een van mijn eerste klussen met mijn hengel in Alaska stond. Daar zeiden ze bij de douane: 'die gaat niet mee, die mag niet in de handbagage'. Heb ik een uur op knietjes gelegen en lief gedaan. Toen mocht ie bij de gratie Gods mee. Dat wil ik nooit meer meemaken. Ik wil mijn hengel in de handbagage kunnen meenemen, want een koffer kun je kwijtraken. Achteraf kun je er om lachen, maar toen ik een keer geluid moest opnemen bij de minister van milieu van Peru, stond ik daar met mijn microfoon bevestigd aan een bezemsteel. Dat is gewoon niet optimaal."

moeder maakt op dit moment weer nieuwe leren hoesjes voor me voor over de zenders, voor de valzekerheid."

MICROFOON

"Qua zenders gebruik ik DPA 6060 of Shure TL 46 microfoontjes", gaat Scholte verder. "Ik heb jarenlang met Sanken COS11 gewerkt en dat is een beetje als een Sennheiser 416 richtmicrofoon. Echt een werkpaard. Je hoort de stem, het stembereik en het frequentiebereik van de stem komt er doorheen. De rest valt weg en dat is soms fijn. Dat is ook het geval met de Sennheiser 8060 die ik nu vaak gebruik. Als ik weet dat het geluid dat ik opneem qua nabewerking niet veel liefde meer krijgt, dan wil je geluid hebben dat meteen

ZENDEREN

Om op locatie snel te kunnen werken heeft Scholte een oplossing bedacht om mensen in no time te zenderen. Hij gebruikt daarvoor iPhone pouches, die hij tegenkwam op een marktje, waarin de zender zit en die heel eenvoudig met een gesp om iemands middel kan worden geklikt. Op die manier heeft hij mensen vaak al gezenderd voordat erom gevraagd wordt. "Mijn hele setje prep ik thuis en die pouch heeft een rekbaar bandje, dus die past bij iedereen. Mensen hebben vaak niet eens door dat ze er een om hebben. Tegenwoordig liggen die dingen natuurlijk heel gevoelig. Iemand zenderen is best invasief. Zoals met een klus die ik maandag heb voor KNVB meisjesvoetbal, of ten tijde van Corona. Dan mag je de zender niet zelf opplakken. Met mijn setje kun je het ze met heel eenvoudige instructies zelf laten doen. Mijn

MEI EDITIE GELEZEN?

Polderweg 6
1446 AA Purmerend
+31(0)299 - 25 06 30
info@triplebroadcast.nl
www.triplebroadcast.nl

DE OBV VAN TRIPLE BROADCAST
'GROTE OBV IN
COMPACTE UITVOER

ONE-STOP Solutions

Breaking Boundaries - Your AV over IP Trailblazer

N60 All-in-one 4K Converter
NDI 1.0 Ready | Integrated Encoding & Decoding

CUBE R1 NDI Multi-Channel Recording System
1 Channel | Plug-and-play

P3 5G Wireless Bonding Encoder
5G Bonding | Multiple Streams

CRADLE SERIES RF02
Your Network Media Center

P3 mini 4G Wireless Bonding Encoder
5G Bonding | H.265 Codec

Join us at IBC 2024
Booth NO. **8D20**

Ja, ik weet ondertussen ook wel iets natuurlijk, ik doe dit nu al vijftig jaar.”

KARRETJE

Scholte werkt vooral veel voor documentaires en bedrijfsfilms en af en toe een commercial. Hij zou graag ook meer drama gaan doen. “Ik heb net een audiokarretje gebouwd, waar twaalf zenders en twee draadloze booms op kunnen. Nadeel is dat ik geen auto rijd. Het is dus zaak om boom operators te vinden, die wel een auto hebben. Dat karretje is gebouwd op mobiliteit en portabiliteit. Het kan in de trein, in de metro en in een Uber. Het is ongeveer één meter bij vijftig centimeter en je kunt het met één hand optillen. Vroeger droeg je een tas van twaalf tot vijftien kilo op je buik. Dat wil ik niet doen tot mijn honderdste, dus nu heb ik zelf een karretje gemaakt.”

VOORBEREIDING

Wat Scholte het allerleukst vindt, is met leuke mensen op leuke plekken draaien, vertelt hij: “Gisteren draaiden we een bedrijfsfilm en alles klopte. Ik had een goede voorbereiding gedaan, het weer was goed, het klikte met de mensen waar ik mee werkte. En na afloop kreeg ik een mailtje: ‘Martijn, het geluid is echt top! Bizar hoe pro het nu al klinkt zonder correcties. Kwaliteit van het

geluid is zo bepalend. Thanks!’ Dat soort complimenten krijg je niet zo vaak. Meestal hoor je het alleen als het niet goed is. Dat komt trouwens ook bijna niet voor.” Een goede voorbereiding is nodig voor rust op de set en om helderheid te scheppen. Scholte: “Ik weet wat ik kan, maar ook wat er niet kan. Als een regisseur iets gekks vraagt, twaalf mensen in één minuut zenderen, dan zeg ik dat het niet kan. Vroeger sprong ik dan in de paniek en probeerde ik het alsnog te doen.”

AVONTUUR

“Een van de meest interessante ervaringen was om een interview met Jacob Applebaum te draaien voor een BBC Horizons aflevering over The Dark Web”, vertelt Scholte verder. “Applebaum was de rechterhand van Julian Assange. Hij ging ons - het is al zes, zeven jaar geleden - vertellen over wat nu ook met AI aan de hand is. Big brother is watching you, 1984. Ten eerste was het voor de BBC, wat heel vet was. We waren in een bioscoop waar de akoestiek perfect was, de cameraman en regisseur waren aardig. Het was inhoudelijk leuk, er werden goede vragen gesteld en Applebaum is een erudiete man met slimme antwoorden. Na afloop hebben we nog even met hem kunnen sparren. Hoe groot is de kans dat je zoiets mee-

maakt, als je niet dit werk zou doen? En dat is het leuke van dit werk. Je weet niet wat er morgen gaat gebeuren. Het is een groot avontuur.”

Ooit werd Scholte gebeld met de vraag of hij diezelfde avond om 18 uur mee kon vliegen naar Zweden, voor twee weken. “Iets met een datingshow, Love Raft. Top! En in Oman werkte ik mee aan een documentaire over een VOC-schip dat verzonken was. We werden in een helikopter van het leger overal heen gebracht en voor de hotels, of waar dan ook, weer afgezet. En ja, die jongen was net afgestudeerd en die moest met zijn Apache wel even laten zien hoe goed ‘ie heel dicht langs de bergkliffen kon vliegen. Toen dacht ik wel een paar keer na over of ik het nou eng of leuk vond.”

SUPERBLIJ

Steeds vaker komt Scholte op sets waar de mensen hem kennen. “Dat vind ik relaxed. Geluid doen voelt voor mij nooit als werk. Ik zou het helemaal niet erg vinden om dit de rest van mijn carrière te blijven doen. Ik ben super tevreden. Ik ga de hele wereld over met mijn zes kilo wegende rugzakje met apparatuur. Daar verdien ik mijn geld mee en daar word ik superblij van.” <